

İÇİNDEKİLER/ CONTENTS

Tablo/Table	Sayfa/Page
1. Yabancı Ziyaretçi Sayısı ve Turizm Gelirinin Yıllara Göre Dağılımı	
<i>Distribution of Foreign Arrivals and Tourism Revenues by Years.....</i>	<i>2</i>
2.Yabancı Ziyaretçi Sayısı ve Turizm Gelirinin Aylara Göre Dağılımı	
<i>Distribution of Foreign Arrivals and Tourism Revenues by Months.....</i>	<i>3</i>
3.Türkiye'ye Gelen Yabancı Ziyaretçilerin Başlıca Ülkelere Göre Dağılımı	
<i>Distribution of Foreign Arrivals by Main Countries of Nationality.....</i>	<i>4</i>
4.Türkiye'ye Gelen Yabancı Ziyaretçilerin Dünyadaki Bölgelere Göre Dağılımı	
<i>Distribution of Foreign Arrivals by Regions in the World.....</i>	<i>5</i>
5.Türkiye'ye Gelen Yabancı Ziyaretçilerin Başlıca Turistik Merkezlere Dağılımı	
<i>Distribution of Foreign Arrivals by Main Tourism Centers.....</i>	<i>6</i>
6. Türkiye'ye Gelen Yabancı Ziyaretçilerin Taşıt Araçlarına Göre Dağılımı	
<i>Distributions of Foreign Arrivals by Means of Transport.....</i>	<i>7</i>
7. Turizm Gelirinin Kaynağı	
<i>Tourism Receipts by Sources.....</i>	<i>8</i>
8.Kişi Başı Turizm Geliri	
<i>Tourism Receipts per Person.....</i>	<i>9</i>
9.Turizm Bakanlığı Belgeli Konaklama Tesisleri	
<i>Accommodation Establishments Licenced by the Tourism Ministry.....</i>	<i>10</i>
10.Bakanlık Belgeli Turizm İşletmelerinin Başlıca Turistik Merkezlere Göre Dağılımı	
<i>Distribution of Ministry Licenced Accommodation Establishments by Main Tourism Centers.....</i>	<i>11</i>
11. Bakanlık Belgeli Turizm İşletmelerinin Tür ve Sınıflara Göre Dağılımı	
<i>Distribution of Ministry Licenced Accommodation Establishments by Types and Classes.....</i>	<i>12-13</i>
12. Belediye Belgeli Turizm İşletmelerinin Başlıca Turistik Merkezlere Göre Dağılımı	
<i>Distribution of Municipality Licenced Accommodation Establishments by Main Tourism Centers.....</i>	<i>14</i>
13. Arazi Tahsisi ve Tahsisli Yatak Sayıları (Haziran 2011)	
<i>Number of Land Allocations and Allocated Beds (June 2011).....</i>	<i>15</i>

Tablo/Table	Sayfa/Page
14. Turizm gelirlerinin GSYİH ve İhracat Gelirleri İçindeki Payı	
<i>Share of Tourism Receipts in GDP and Export Revenues.....</i>	<i>16</i>
15. Başlıca Sektörlerde Kişi Başı İstihdam Maliyeti	
<i>Employment Costs per Person in Main Sectors.....</i>	<i>17</i>
16. Yatırım Teşvik Belgeleri	
<i>Investment Incentive Certificates.....</i>	<i>18</i>
17. Bazı AB ve Akdeniz Ülkeleri ile Türkiye' de Uygulanan Turizm Teşvikleri	
<i>Tourism Investment Incentives in Some EU and Mediterranean Countries and Turkey.....</i>	<i>19</i>
18. Hava yolu Taşımacılığı	
<i>Air Transportation.....</i>	<i>23</i>
19. Turizm Bakanlığı Belgeli Yat İşletmeleri	
<i>Marinas Licenced by the Tourism Ministry.....</i>	<i>24</i>
20. Turizm Bakanlığı Belgeli Yat Limanları	
<i>Marinas Licenced by the Tourism Ministry.....</i>	<i>25</i>
21. Seyahat Acentaları	
<i>Travel Agencies.....</i>	<i>26</i>
22. Bakanlık ve Belediye Belgeli Tesislerde Konaklama ve Geceleme Sayıları	
<i>Number of Overnight Visitors and Nights Spent in Establishments Licenced by the Ministry of Municipalities.....</i>	<i>27</i>
23. Türk Turizminin Geçmiş 10 Yıldaki Gelişimi	
<i>Development of the Turkish Tourism in the Past 10 Years.....</i>	<i>28</i>
24. Dünya Turizmde "TOP 10"	
<i>"TOP 10" in World Tourism.....</i>	<i>29</i>
25. Dünyadaki Turist Sayısı ve Turizm Gelirinin Bölgelere Göre Dağılımı	
<i>Distribution of Global Tourist Arrivals and Tourism Receipts by Region.....</i>	<i>30</i>
26. Türkiye'nin Dünya ve Avrupa Turizmi İçindeki Yeri	
<i>Turkey's Place in World and European Tourism.....</i>	<i>31</i>

TÜRKİYE TURİZM YATIRIMCILARI DERNEĞİ (TYD)

1988 yılında başlıca turizm yatırımcıları tarafından kurulan Türkiye Turizm Yatırımcıları Derneği (TYD), turizm sektöründe yatırım yapan kişi ve kuruluşların meslek örgütüdür.

TYD, turizm yatırımlarını ülke turizminin ve ekonomisinin gelişmesinde önemli bir güç olarak görmektedir. Bu bağlamda turizmin gelişiminde ve yönlendirilmesinde önemli rol üstlenmiştir.

Konaklamadan, yat limanına, turist taşımacılığından tur operatörlüğüne, alışveriş ve eğlence merkezlerinden golf tesislerine kadar turizmin ana dallarındaki başlıca yatırımcı ve işletmecilerini bünyesinde toplayan TYD, özel sektörün turizmde yaptığı toplam yatırımın 2/3' ünün karşılığı olan 24 milyar dolarlık yatırım portföyüne sahiptir.

Diğer yandan TYD üyeleri, başta BDT ülkeleri, Ortadoğu ve Balkanlar olmak üzere dünyanın her yerinde turizm yatırımları gerçekleştirmiştir.

TYD, Türkiye'de ve Türkiye ile birlikte üçüncü ülkelerde turizm yatırımı yapmak isteyen yabancı girişimcilere yardımcı olarak işbirliği olanakları yaratmaktadır. Bu bağlamda TYD bir referans kuruluş olarak kabul edilmektedir. TYD dünya turizmindeki özel sektör kuruluşlarının meydana getirdiği Dünya Turizm Örgütü İş Konseyi'nde başkan vekilliği düzeyinde temsil edilmektedir.

TUKISH TOURISM INVESTORS ASSOCIATION (TYD)

The Turkish Tourism Investors Association (TYD) was established in 1988 by the principal tourism investors in Turkey.

TYD is a private non-governmental initiative whose main objective is to bring together entrepreneurs investing in the tourism sector and provide assistance in their problems and future plans. The Association sees investment in tourism as the power behind the development process of the sector and the country's economy and believes that it has a role in the expansion and orientation of the Turkish tourism.

TYD members have invested in accommodation, marinas and yachting, tourism oriented land and air transport, tour operating, touristic shopping centers, entertainment and recreation facilities and golf courses. The total investment portfolio is around US\$ 24 billion representing 2/3 of the private investments in Tourism in Turkey.

TYD members have constructed and are operating several touristic facilities in various countries mainly in CIS, Central Europe, Middle East and Balkan region.

One of the TYD's activities is to assist and achieve collaboration for foreign entrepreneurs with their local counterparts who are interested in tourism investment and management in Turkey or in third countries. In this context international cooperation is vital for TYD to be considered as reference institution. In the international field TYD is a board member of the Business Council of the World Tourism Organization.

TYD YÖNETİM KURULU / BOARD OF DIRECTORS OF TYD

Başkan / Chairman

Dr. Turgut GÜR

BSN TURİZM İNŞAAT SAN.TİC.Yönetim Kurulu Başkanı / *Chairman of BSN TOURISM IND.CO.INC.*

Başkan Yardımcıları / Vice Chairman

Erol AKSOY

YEDİTEPE OTELCİLİK A.Ş. Yönetim Kurulu Üyesi / *Board Member of YEDİTEPE HOTEL & TOURISM CO.INC*

Yılmaz ULUSOY

YILMAZ ULUSOY HOLDİNG A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı / *Chairman of YILMAZ ULUSOY HOLDİNG CO.INC*

Mustafa KETEN

AKFEN HOLDİNG A.Ş. Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı / *Vice Chairman of AKFEN HOLDİNG CO.INC*

Muhasip Üye / Delegated Member of the Board

İsmail IŞIK

ENER TURİZM A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı / *Chairman of ENER TOURISM CO.INC*

Üyeler / Board Members (Soyadına göre sıralanmıştır / Listed by surname)

Ahyan BEKTAŞ

OTİ HOLDİNG A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı / *Chairman of OTI HOLDING CO.INC*

Recal ÇAKIR

ÇAKIRLAR ŞİRKETLER GRUBU Yönetim Kurulu Başkanı / *Chairman of ÇAKIRLAR GROUP OF COMPANIES*

Serhat ÇEÇEN

IC ANTBEL TURİZM YAT. A.Ş. İcra Kurulu Başkanı / *Chairman of Executive Board of IC ANTBEL TOURISM INV.CO.INC*

Süleyman ÇETİNSAYA

PANTUR TURİZM A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı / *Chairman of PANTUR TOURISM CO.INC*

Şerife ERCANTÜRK

BİLGİLİ HOLDİNG Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı / *Vice Chairman of BİLGİLİ HOLDING CO.INC*

Ali Murat ERSOY

ATLASJET HAVACILIK A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı / *Chairman of ATLASJET AVIATION CO.INC*

Mustafa GÖÇEN

GÖÇAY TURİZM A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı / *Chairman of GOCAY TOURISM INV.CO.INC*

İsmet GÜRAL

HERİŞ TURİZM A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı / *Chairman of HERİS TOURISM CO.INC*

Orhan HALLİK

BİLİNTUR A.Ş. Yönetim Kurulu Murahhas Üyesi / *Cardinal Board Member of BİLİNTUR CO.INC*

Tamer HAŞİMOĞLU

KOÇ HOLDİNG A.Ş. Turizm Grubu Başkanı / *Chairman of Tourism Group of KOC HOLDING CO.INC*

Zeynep ÖZKÖSEOĞLU MÜMTAZ

PALMIYE TATİL KÖYÜ İŞLETMELERİ TURİZM VE TİCARET A.Ş. / *PALMIYE HOLIDAY VILLAGE ENTREPRISES TOURISM CO.INC*

Oya NARİN

MARTI OTEL İŞLETMELERİ A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı / *Chairman of MARTI HOTEL MANAGEMENT CO.INC*

Can PULAK

NET HOLDİNG A.Ş. Yönetim Kurulu Üyesi / *Board Member of NET HOLDING CO.INC*

Cemil UĞURLU

ÇALIŞKAN KARDEŞLER ŞİRKETLER GRUBU Yönetim Kurulu Başkanı / *Chairman of CALISKAN KARDESLER GROUP OF COMPANIES*

Levent EGELİ

TYD Genel Sekreteri / *Secretary General of TYD*

BAŐKANIN MESAJI

Yirmi beő yıl içinde gerçekleőtirmiő olduğu yatırımlarla Türk Turizminin Dünya Turizmini yönlendiren bir konuma gelmesinde etkin rolü olan TYD'nin vizyonu, "Doğal ve Kültürel varlıklarımızı koruma-kullanma dengesi içinde sürdürülebilir turizm anlayıőına sahip çıkarak ve destek vererek konaklama tesislerindeki nitelikli yatak kapasitesi ile golf, kongre merkezleri, sağlık tesisleri, yat, marina, uçak kapasitelerinin arttırılmasında uluslararası pazarın talep artıőını dikkate alarak, turizmde ürünün eőtlendirilerek sezonun 12 aya yayılmasını sağlamaktır."

Cumhuriyetimizin kuruluşunun 100. yılının kutlanacağı 2023 yılına doğru, TYD'nin hazırladığı "2023 Turizm Yatırım Hamlesi Raporu" na göre, Türkiye turizminin uluslararası pazarlarda turist sayısı ve turizm gelirleri bakımından ilk beő ülke içinde yer alması ve uluslararası bir marka olması yolunda ilerlemekteyiz.

Turizm sektörü, sayısal verilerle llp değerlendirildiği zaman anlamlı olmaktadır. Bu nedenle elinizdeki kitapçığı oluőtururken T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı, T.C. Merkez Bankası, Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), Türkiye Seyahat Acenteleri Birliği (TURSAB), Türk Hava Yolları (THY), Türkiye zel Sektör Havacılık İşletmeleri Derneği (TŐHİD), Dünya Turizm rgt (UNWTO) gibi kuruluşların verilerinden yararlanılmıőtır.

Türkiye turizminin geliőtmesine katkıda bulunan kamu kurum ve kuruluőları ile zel sektr temsilcilerine, medya mensuplarına ve yatırımcılarımıza Őkranlarımızı sunarım.

En iten saygılarımla,

Dr. Turgut GR

Yönetim Kurulu Baőtkanı

CHAIRMAN'S MESSAGE

As is known, Turkish tourism has played a major role in directing global tourism, due largely to the investments of the Turkish Tourism Investors Association (TYD) over the past twenty one years. The vision of TYD is “to extend the season to 12 months by diversifying products and services, improving the quality of bed capacity at lodging facilities and increasing golf and congress centers, spa facilities, yacht, marina and flight capacity, taking into consideration the increasing global market demand, while protecting and preserving natural and cultural assets and keeping in line with and supporting the principle of sustainable tourism.”

TYD is working vigorously and accordingly to “2023 Tourism Investment Move Report” towards a prime goal of placing Turkish tourism within the top five countries in the world with respect to arrivals and receipts, and establishing Turkish tourism as a global brand, by the year 2023, the mark of the 100th anniversary of the Republic of Turkey.

Given that the tourism sector is the best assessed with statistical data, this booklet was prepared using input from such entities as Republic of Turkey Ministry of Culture and Tourism, Republic of Turkey Prime Ministry Undersecretariat of Treasury, Central Bank of the Republic of Turkey, Turkish Statistical Institute (TURKSTAT), Association of Turkish Travel Agencies, Turkish Airlines, Turkish Private Air Carriers Association, World Tourism Organization (UNWTO).

I would like to Express my appreciation to the government and private sector authorities, members of the press and to our tourism investors for their contribution to the development and success of Turkish tourism sector.

With kind regards,

Dr. Turgut GÜR

Chairman

1. Yabancı Ziyaretçi Sayısı ve Turizm Gelirinin Yıllara Göre Dağılımı
Distribution of Foreign Arrivals and Tourism Revenues by Years

Yıllar	Yabancı Ziyaretçi	Yıllık Değişim (%)	Turizm Geliri (milyon \$)*	Yıllık Değişim (%)
Years	Foreign Arrivals	Annual Change (%)	Tourism Revenues (million \$)*	Annual Change (%)
1992	7.076.096	28,2	3.639	37,1
1993	6.500.638	-8,1	3.959	8,8
1994	6.670.618	2,6	4.321	9,1
1995	7.726.886	15,8	4.957	14,7
1996	8.614.085	11,5	5.650	14
1997	9.689.004	12,5	7.002	23,9
1998	9.752.697	0,7	7.177	2,5
1999	7.487.285	-23,2	5.203	-33,4
2000	10.428.153	39,3	7.636	46,8
2001	11.618.969	11,4	10.167	31,8
2002	13.256.028	14,1	11.901	18,2
2003	14.029.558	5,8	13.203	10,9
2004	17.516.908	24,9	15.888	20,3
2005	21.124.886	20,6	18.154	14,3
2006	19.819.833	-6,2	16.851	-7,2
2007	23.340.911	17,8	18.487	9,7
2008	26.336.677	12,8	21.951	18,7
2009	27.077.114	2,8	21.249	-3,2
2010	28.632.204	5,7	20.807	-2,1
2011	31.456.076	9,8	23.020	10,6

Kaynak:Kültür ve Turizm Bakanlığı ve Merkez Bankası

Source: Ministry of Culture and Tourism and Central Bank

2. Yabancı Ziyaretçi Sayısı ve Turizm Gelirinin Aylara Göre Dağılımı
Distribution of Foreign Arrivals and Tourism Revenues by Months

Aylar	2009		2010		2011		Monts
	Yabancı Ziyaretçi Foreign Arrivals	Turizm Geliri Tourism Revenues (million \$)	Yabancı Ziyaretçi Foreign Arrivals	Turizm Geliri Tourism Revenues (million \$)	Yabancı Ziyaretçi Foreign Arrivals	Turizm Geliri Tourism Revenues (million \$)	
Ocak	751.817	799	809.974	735	975.723	933	January
Şubat	898.927	722	953.848	721	1.079.505	909	February
Mart	1.207.729	946	1.414.616	957	1.617.782	1.257	March
Nisan	1.750.281	1.021	1.744.628	1.044	2.290.722	1.315	April
Mayıs	2.718.788	1.444	3.148.337	1.601	3.283.125	1.874	May
Haziran	3.263.089	1.778	3.500.024	1.914	3.780.637	2.182	June
Temmuz	4.343.025	2.907	4.358.275	2.741	4.597.475	3.096	July
Ağustos	3.760.372	3.814	3.719.180	3.198	4.076.783	3.198	August
Eylül	3.136.010	2.806	3.486.319	2.636	3.923.546	3.044	September
Ekim	2.617.193	2.466	2.840.095	2.685	3.039.754	2.683	October
Kasım	1.403.740	1.442	1.491.005	1.517	1.596.295	1.505	November
Aralık	1.226.143	1.105	1.165.903	1.058	1.194.729	1.020	December
Toplam	27.077.114	21.249	28.632.204	20.807	31.456.076	23.020	Total

Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı ve Merkez Bankası

Source: Ministry of Culture and Tourism and Central Bank

3. Türkiye'ye Gelen Yabancı Ziyaretçilerin Başlıca Ülkelere Göre Dağılımı

Distribution of Foreign Arrivals by Main Countries of Nationality

Ülkeler	2009	%	2010	%	2011	%	Countries
Almanya	4.488.350	16,6	4.385.263	15,3	4.826.315	15,3	Germany
Rusya Federasyonu	2.694.733	10	3.107.043	10,8	3.468.214	11	Russian Federation
İngiltere	2.426.749	9	2.673.605	9,3	2.582.054	8,2	United Kingdom
Bulgaristan	1.406.604	5,2	1.885.097	6,6	1.879.304	5,9	Bulgaria
İran	1.383.261	5,1	1.433.970	5	1.491.561	4,7	Iran
Hollanda	1.127.150	4,2	1.112.193	3,9	1.152.661	3,6	Netherlands
Gürcistan	995.381	3,7	1.073.064	3,7	1.222.823	3,9	Georgia
Fransa	932.809	3,4	928.376	3,2	1.140.459	3,6	France
ABD	667.159	2,5	899.494	3,1	974.054	3	USA
İtalya	634.886	2,3	671.060	2,3	752.238	2,4	Italy
Yunanistan	616.489	2,3	670.297	2,3	702.017	2,2	Greece
Belçika	592.078	2,2	642.768	2,2	757.143	2,4	Belgium
Ukrayna	574.700	2,1	568.227	1,9	602.404	1,9	Ukraine
Avusturya	548.117	2	543.003	1,9	585.860	1,8	Austria
Suriye	509.679	1,9	500.321	1,7	528.966	1,6	Syria
Diğer	7.478.969	27,6	7.538.423	26,8	8.790.003	28	Others
Toplam	27.077.114	100	28.632.204	100	31.456.076	100	Total

Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı

Source: Ministry of Culture and Tourism

4. Türkiye'ye Gelen Yabancı Ziyaretçilerin Dünyadaki Bölgelere Göre Dağılımı
Distribution of Foreign Arrivals by Regions in the World

Bölgeler	2010	%	2011	%	Regions
Avrupa Birliği	15.625.067	54,6	17.099.189	54,3	European Union
Bağımsız Devletler Topluluğu (BDT)	6.075.484	21,2	6.695.501	20,2	Commonwealth of Independent States (CIS)
Diğer Avrupa Ülkeleri	997.149	3,5	1.096.253	3,4	Other European Countries
Asya-Pasifik	4.580.366	16	4.411.929	14	Asia-Pacific
Amerika Kıtası	953.630	3,3	1.119.573	3,5	Americas
Afrika	377.300	1,3	445.487	1,4	Africa
Diğer	23.208	0,1	588.144	1,8	Others
Toplam	28.632.204	100	31.456.076	100	Total

Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı

Source: Ministry of Culture and Tourism

5. Türkiye'ye Gelen Yabancı Ziyaretçilerin Başlıca Turistik Merkezlere Göre Dağılımı

Distribution of Foreign Arrivals by Main Tourism Centers

Turistik Merkezler Tourism Centers	2009		2010		2011	
		%		%		%
Antalya	8.260.399	30,5	9.246.814	32,3	10.464.425	33,2
İstanbul	7.510.470	27,7	6.928.867	24,2	8.056.390	25,6
Muğla	2.820.298	10,4	2.973.886	10,4	3.076.508	9,7
İzmir	1.056.792	3,9	1.155.830	4	1.370.018	4,3
Aydın	615.102	2,3	529.722	1,8	689.131	2,1
Diğer / Others	6.814.053	25,2	7.797.085	27,3	7.799.604	24,8
Toplam / Total	27.077.114	100	28.632.204	100	31.456.076	100

Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı

Source: Ministry of Culture and Tourism

6. Türkiye'ye Gelen Yabancı Ziyaretçilerin Taşıt Araçlarına Göre Dağılımı

Distribution of Foreign Arrivals by Means of Transport

	2009		2010		2011	
Taşıt Araçları	Yabancı Ziyaretçi	%	Yabancı Ziyaretçi	%	Yabancı Ziyaretçi	%
Means of Transport	<i>Foreign Arrivals</i>		<i>Foreign Arrivals</i>		<i>Foreign Arrivals</i>	
Hava / Air	18.959.340	70	19.555.705	68,3	21.788.642	69,3
Kara / Land	6.029.950	22,3	6.948.067	24,3	6.995.851	22,3
Tren / Train	69.167	0,3	66.144	0,2	52.157	0,1
Deniz / Sea	2.018.657	7,4	2.062.288	7,2	2.619.426	8,3
Toplam / Total	27.077.114	100	28.632.204	100	31.456.076	100

Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı

Source: Ministry of Culture and Tourism

7. Turizm Gelirinin Kaynağı

Tourism Receipts by Sources

Yıllar	Yabancı Ziyaretçilerden Elde Edilen Gelir		Yurtdışında Yaşayan Türklerin Türkiye'de Yaptıkları Turistik		Toplam Turizm Geliri	
	(milyon \$)	% Pay	Harcamalardan Edilen Gelir (milyon \$)	% Pay	(milyon \$)	% Pay
Years	<i>Receipts Obtained from Foreign Visitors</i>	<i>% Share</i>	<i>Receipts Obtained from Turkish Citizens Residing Abroad</i>	<i>% Share</i>	<i>Total Tourism Receipts</i>	<i>% Share</i>
	<i>(million \$)</i>		<i>(million \$)</i>		<i>(million \$)</i>	
2003	9.677	73,3	3.526	26,7	13.203	100
2004	12.124	76,3	3.764	23,7	15.888	100
2005	13.929	76,7	4.225	23,3	18.154	100
2006	12.554	74,5	4.297	25,5	16.851	100
2007	13.990	75,7	4.497	24,3	18.487	100
2008	16.802	76,5	5.149	23,5	21.951	100
2009	15.853	74,6	5.396	25,4	21.249	100
2010	15.577	74,8	5.230	25,2	20.807	100
2011	17.798	77,3	5.222	22,7	23.020	100

Kaynak: TÜİK, Kültür ve Turizm Bakanlığı

Source: Turkish Statistical Institute (Turkstat), Ministry of Culture and Tourism

8. Kişi Başı Turizm Geliri

Tourism Receipts per

	YABANCILAR FOREIGNERS			YURT DIŞINDA YAŞAYAN TC VATANDAŞLARI TURKISH CITIZENS RESIDING ABROAD			TOPLAM TOTAL		
Yıllar	Girip Çıkan (bin kişi)	Turizm Geliri (milyon \$)	Kişi Başı Turizm Geliri(\$)	Girip Çıkan (bin kişi)	Turizm Geliri (milyon ₺)	Kişi Başı Turizm Geliri(\$)	Girip Çıkan (bin kişi)	Turizm Geliri (milyon ₺)	Kişi Başı Turizm Geliri(\$)
Year	Departing Foreigners (thousand)	Tourism Receipts (million \$)	Tourism Receipts per Person (₺)	Departing Turkish Citizens Residing Abroad (Thousand)	Tourism Receipts (million ₺)	Tourism Receipts per Person	Foreigners+Turkish Citizens Residing Abroad (thousand)	Tourism Receipts (million ₺)	Tourism Receipts per Person
2003	13.701	9.677	706	2.601	3.526	1.356	16.302	13.203	810
2004	17.203	12.124	705	3.060	3.764	1.230	20.263	15.888	784
2005	20.523	13.929	679	3.602	4.225	1.173	24.125	18.154	752
2006	19.276	12.554	651	3.873	4.297	1.109	23.149	16.851	728
2007	23.017	13.990	608	4.197	4.497	1.071	27.214	18.487	679
2008	26.431	16.802	636	4.549	5.149	1.132	30.980	21.951	709
2009	27.348	15.853	580	4.658	5.396	1.158	32.006	21.249	664
2010	28.510	15.577	546	4.517	5.230	1.158	33.027	20.807	630
2011	31.324	17.798	568	4.826	5.222	1.082	36.151	23.020	637

Kaynak: TÜİK, Kültür ve Turizm Bakanlığı

Source: Turkish Statistical Institute (Turkstat), Ministry of Culture and Tourism

9. Turizm Bakanlığı Belgeli Konaklama Tesisleri
Accommodation Establishments Licenced by the Tourism Ministry

Yıllar Years	Yatırım Belgeli / <i>Investment Licenced</i>		İşletme Belgeli / <i>Operation Licenced</i>	
	Tesis <i>Establishments</i>	Yatak <i>Beds</i>	Tesis <i>Establishments</i>	Yatak <i>Beds</i>
1992	1.938	309.139	1.498	219.940
1993	1.788	276.037	1.581	235.238
1994	1.578	240.932	1.729	265.136
1995	1.334	202.483	1.793	286.463
1996	1.309	202.631	1.866	301.524
1997	1.402	236.632	1.933	313.298
1998	1.365	249.125	1.954	314.215
1999	1.311	245.543	1.907	319.313
2000	1.300	243.744	1.824	325.168
2001	1.237	229.047	1.998	368.819
2002	1.138	222.876	2.124	396.148
2003	1.130	242.603	2.240	420.697
2004	1.151	259.424	2.357	454.290
2005	1.039	278.255	2.412	483.330
2006	869	274.687	2.475	508.632
2007	776	254.191	2.514	532.262
2008	772	258.287	2.566	567.470
2009	753	232.256	2.624	609.260
2010	877	252.984	2.647	629.465
2011	902	265.037	2.816	679.948

Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı

Source: Ministry of Culture and Tourism

10. Bakanlık Belgeli Turizm İşletmelerinin Başlıca Turistik Merkezlere Göre Dağılımı (2010)

Distribution of Ministry Licenced Accommodation Establishments by Main Tourism Centers (2010)

Turistik Merkezler Toursim Centers	<u>Yatırım Belgeli / Investment Licenced</u>				<u>İşletme Belgeli / Operation Licenced</u>			
	Tesis		Yatak		Tesis		Yatak	
	<i>Establishments</i>	%	<i>Beds</i>	%	<i>Establishments</i>	%	<i>Beds</i>	%
İstanbul	103	11,7	34.787	13,76	372	14	62.841	9,97
Antalya	129	14,8	57.365	22,68	686	25,9	306.535	48,7
Muğla	155	17,6	46.227	18,27	380	14,5	88.479	14,06
İzmir	49	5,6	17.815	7	132	4,9	25.688	4,08
Aydın	22	2,5	6.727	2,6	72	2,8	19.483	3,1
Diğer / Others	419	47,8	90.063	35,6	1.005	37,9	126.439	20,09
Toplam / Total	877	100	252.984	100	2.647	100	629.465	100

(* Bu kitapçığın yayınlandığı tarihte 2011 rakamları açıklanmadığından 2010 verilerini içerir.

Includes 2010 data as 2011 figures were not released before going into print

Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı

Source: Ministry of Culture and Tourism

11. Bakanlık Belgeli Turizm İşletmelerinin Tür ve Sınıflara Göre Dağılımı (2010)*

Distribution of Ministry Licenced Accommodation Establishments by Types and Classes (2010)*

İşletme Türü Establishment Type		Sınıf / Class	Yatırım Belgeli		İşletme Belgeli	
			<u>Investment Licenced</u>		<u>Operation Licenced</u>	
			Tesis	Yatak	Tesis	Yatak
				<i>Establishment</i>	<i>Establishment</i>	
			<i>Establishments</i>	<i>Beds</i>	<i>s</i>	<i>Beds</i>
1	Oteller / Hotels	5 yıldızlı / 5 star	138	76.696	319	220.474
		4 yıldızlı / 4 star	238	79.109	523	168.812
		3 yıldızlı / 3 star	224	26.331	641	86.316
		2 yıldızlı / 2 star	32	2.797	561	43.711
		1 yıldızlı / 1 star	13	819	69	4.842
2	Tatil Köyleri / Holiday Villages	1. sınıf / 1st class	26	16.405	65	52.436
		2. sınıf / 2nd class	15	8.884	2979	6.562
3	Moteller / Motels		5	216	5	216
4	Özel Belgeli Oteller / Special Licenced Hotels		11	672	203	6.855
5	Apart Oteller / Apart Hotels		48	14.904	103	12.712
6	Pansiyonlar / Boarding Houses		19	685	51	1.422

7	Termal Oteller / <i>Thermal Hotels</i>	15	7.015	29	9015
8	Kampingerler / <i>Campings</i>	4	1.740	4	587
9	Oberjler / <i>Inns</i>	1	120	2	572
10	Golf Tesisleri / <i>Golf Facilities with Accommodation</i>	1	228	2	424
11	Turizm Kompleksleri / <i>Tourism Complexes</i>	7	5.936	1	1792
12	Eğitim ve Uygulama Tesisleri <i>Training and Practice Facilities</i>	-	-	1	72
13	B Tipi Tatil Sitesi / <i>B Type Holiday Site</i>	10	4454	2	860
14	Butik Otel / <i>Boutique Hotels</i>	64	5408	36	2913
15	Çiftlik Evi / <i>Ranch / Village House</i>	2	225	1	115
16	Dağ Evi/ <i>Ranch /Mountain House</i>	1	20	2	272
17	Butik Tatil Villaları / <i>Boutique Holiday Villas</i>	2	240	-	-
18	Yayla Evi / <i>Mountain Pasture House</i>	1	80	-	-
Toplam / Total		877	252.984	2.647	629.465

(*) Bu kitapçığın yayınlandığ tarihinde 2011 rakamları açıklanmadığından 2010 verilerini içerir
Includes 2010 data as 2011 figures were not released before going into print

Kaynak: Kùltür ve Turizm Bakanlığı

Source: Ministry of Culture and Tourism

12. Belediye Belgeli Turizm İşletmelerinin Başlıca Turistik Merkezlere Göre Dağılımı (2011)

Distribution of Municipality Licenced Accommodation Establishments by Main Tourism Centers (2011)

Turistik Merkezler Tourism Centers	Tesis <i>Establishments</i>		Yatak <i>Beds</i>	
		%		%
İstanbul	810	9,1	45.720	9
Antalya	1.028	11,5	94.501	18,7
Muğla	1.559	17,5	85.120	16,8
İzmir	525	5,9	26.209	5,1
Aydın	460	5,1	26.448	5,2
Diğer / Others	4.511	50,7	226.879	44,9
Toplam / Total	8.893	100	504.877	100

Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı

Source: Ministry of Culture and Tourism

13. Arazi Tahsisli ve Tahsisli Yatak Savıları (2011)
Number of Land Allocations and Allocated Beds (2011)

	Kesin Tahsis <i>Final Allocation</i>		Kesin Tahsis <i>Final Allocation</i>			
	İşletmede <i>In Operation</i>		Yatırımda <i>On Construction</i>		Toplam <i>Total</i>	
	Tahsis Sayısı	Yatak Sayısı	Tahsis Sayısı	Yatak Sayısı	Tahsis Sayısı	Yatak Sayısı
İller Counties	<i>Number of Allocations</i>	<i>Number of Beds</i>	<i>Number of Allocations</i>	<i>Number of Beds</i>	<i>Number of Allocations</i>	<i>Number of Beds</i>
AFYON			5	1.210	5	1.210
AKSARAY	1	97			1	97
ANTALYA	162	119.132	47	11.085	209	130.217
AYDIN	5	2.348	12	5.137	17	7.845
BALIKESİR	2				2	0
BOLU	1	500	1	250	2	750
BURSA	4	1.324	5	1.054	9	2.378
ÇANAKKALE			1		1	
ÇANKIRI			3		3	
DENİZLİ			1		1	
EDİRNE	1	64			1	64
ELAZIĞ	1	81			1	81
ERZURUM	3	496	4	800	7	1.296
ISPARTA	1	280	2		3	280
İSTANBUL	9	1.908	1	1.000	10	2.908
İZMİR	6	5.133	10	4.332	16	8.850
KARS	1	109	4	662	5	771
KAYSERİ	2	140	2	195	4	335
MERSİN			14	7.600	14	7.600
MUĞLA	17	10.340	19	6.046	36	16.386
RİZE			1	80	1	80
SAMSUN			1	500	1	500
UŞAK			1	300	1	300
Toplam/Total	216	141.337	134	40.251	350	181.588

Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı
Source: Ministry of Culture and Tourism

14. Turizm Gelirlerinin GSYİH ve İhracat Gelirleri İçindeki Payı
Share of Tourism Receipts in GDP and Export Revenues

Yıllar Years Years	GSYİH (Milyar \$)(*) GDP(Billion \$)(*)	Mal İhracatı (milyar \$) Commodity Exports (billion \$)	Turizm Geliri(**) (milyar \$) Tourism Receipts(**) (billion \$)	Turizm Gelirinin GSYİH'na Oranı Tourism Receipts / GDP	Turizm Gelirinin Mal İhracatına Oranı Tourism Receipts / Commodity Exports
1992	158	14,7	3,6	2,3	24,5
1993	179	15,3	4	2,2	26,1
1994	132	18,1	4,3	3,3	23,8
1995	170	21,6	5	2,9	23,1
1996	184	23,2	5,6	3	24,1
1997	192	26,3	7	3,6	26,6
1998	271	27	7,2	2,7	26,7
1999	248	26,6	5,2	2,1	19,5
2000	265	27,8	7,6	2,9	27,3
2001	197	31,3	10,1	5,1	25,9
2002	230	36,1	11,9	5,2	23,5
2003	305	47,3	13,2	4,3	27,9
2004	390	63,2	15,9	4,1	25,2
2005	481	73,5	18,2	3,8	24,7
2006	526	85,5	16,9	3,2	19,8
2007	649	107,2	18,5	2,8	17,3
2008	742	132	21,9	3	16,6
2009	618	102,1	21,3	3,4	20,8
2010	736	113,9	20,8	2,8	18,2
2011	772	134,9	31,4	4,1	23,2

(*) 1998-2010 yeni seri / new series

(**) 1992-2000 yabancılarından elde edilen gelir / Receipts obtained from foreign visitors.

2001-2011 yabancılarından+yurtdışında yaşayan Türklere elde edilen gelir / Receipts obtained from foreign visitors + Turkish citizens living abroad

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), Merkez Bankası

Source: Turkish Statistical Institute (Turkstat), Central Bank

15. Başlıca Sektörlerde Kişi başi İstihdam Maliyeti (2011)

Employment Costs per Person in Main Sectors (2011)

Sektörler	A	B	A / B	10 Milyon \$	Sectors
	Toplam Yatırım	Yaratılan İstihdam	Bir Kişilik İstihdamın Maliyeti (\$)	Yatırımın Yarattığı İstihdam	
	Total Investments	Employment Created	Employment Costs per Person (\$)	Employment Created by 10 Million \$	
	(million \$)	Person			
MADENCİLİK	1.508	6.152	245.123	40	MINING
İMALAT					MANUFACTURING
SANAYİ	24.349	72.140	337.524	29	INDUSTRY
ENERJİ	15.504	4.647	3.336.346	2,9	ENERGY
HİZMETLER	15.240	42.934	354.963	28	SERVICES
Turizm	3.834	15.440	248.898	40	Tourism
Türkiye Toplamı	60.444	141.313	427.731	23	Turkey Total

Kaynak: Hazine Müsteşarlığı

Source: Undersecretariat of Treasury

16. Yatırım Teşvik Belgeleri
Investment Incentive Certificates

	Belge Adedi Number of Certificates			Yatırım Teşvik Belgeleri Tutarı Amount of Investment Incentive Certificates				(3) / (4) (%)
				Turizm / Tourism (3)		Toplam / Total (4)		
	(1) Yıllar Years	(2) Turizm Tourism	(2) Toplam Total	(1) / (2) (%)	Cari bin TL Current 000 TL	milyon \$ million \$	Cari bin TL Current 000 TL	
1992	112	1.554	7,2	1.767	257	51.593	7.464	3,4
1993	150	3.051	4,9	6.648	605	229.248	20.867	2,9
1994	58	1.393	4,2	6.733	227	214.032	7.205	3,1
1995	137	4.954	2,8	20.657	452	2.187.011	47.851	0,9
1996	186	5.023	3,7	40.621	501	1.997.992	24.625	2,0
1997	284	5.144	5,5	155.084	1.025	3.302.618	21.810	4,7
1998	244	4.291	5,7	213.240	820	4.100.777	15.772	5,2
1999	199	2.967	6,7	298.772	715	4.664.362	11.164	6,4
2000	153	3.521	4,3	323.331	520	8.761.378	14.050	3,7
2001	138	2.155	6,4	421.371	345	10.598.842	8.684	4,0
2002	187	3.002	6,2	1.675.256	1.113	15.229.599	10.119	11,0
2003	257	3.876	6,6	2.723.000	1.820	25.936.669	17.350	10,5
2004	179	4.078	4,4	1.805.600	1.270	21.495.347	15.110	8,4
2005	228	4.303	5,3	2.964.000	2.212	24.296.946	18.132	12,2
2006	146	3.090	4,7	1.776.000	1.242	22.768.061	15.922	7,8
2007	157	2.366	6,6	1.572.000	1.209	27.197.214	20.921	5,8
2008	142	2.449	5,8	1.555.300	1.196	28.337.211	21.967	5,4
2009	166	2.492	6,7	2.226.060	1.436	19.878.018	12.825	11,2
2010	310	4.289	7,2	4.950.471	3.094	57.458.098	35.911	8,6
2011	347	4.618	7,5	3.843.000	2.281	58.226.000	34.558	6,6

Kaynak: Hazine Müsteşarlığı
Source Undersecretariat of Treasury

17. Bazı AB va Akdeniz Ülkeleri ile Türkiye'de Devlet Tarafından Uygulanan Turizm yatırım Teşvikleri
Government Tourism Investment Incentives in Some EU and Mediterranean Countries and Turkey

Ülkeler Countries	Arazi Tahsisi Land Allocatio	KDV İstisnası VAT Exemptio	Hibe Grant	Kredi Loan	Faiz Sübvansiyon Interest Rate Subsidy	Leasing Sübvansiyon Leasing Subsidy	Kurumlar Vergisi İstisnası Corporat TAX	Yatırım İndirimi Investme Allowanc	İstihdam Teşviği Employe Incentive	Eğiti Dest Train Subs	Diğer Vergi İstisnaları Other Tax Exemptio (imports,
İspanya Spain	-	-	+	+	+	-	-	-	+	+	-
Portekiz Portugal	-	-	+	+	+	-	+	-	+	+	+
Fransa France	-	-	+	-	-	-	+	-	+	+	+
İtalya Italy	-	-	+	+	+	-	+	-	+	+	-
Yunanista Greece	-	-	+	-	-	+	-	+	+	-	-
Polonya Poland	-	-	+	-	-	-	+	-	+	+	+
Macarista Hungary	-	-	+	-	-	-	+	-	+	+	+
Mısır Egypt	+	-	-	-	-	-	+	-	-	+	+
Türkiye Turkey	+	+	-	-	+	-	+	-	+	-	+

	Ülkeler Countries	Karsılıksız Hibe veya Kredi (Yatırım Maliyetinin Yüzdesi) Non-repayable Cash Grants or Loans (as Percentage of Total Investment)	Diğer Other
1	İspanya Spain	% 20-50'si kadar hibe (bölgelere göre) 5 yılı ödemesiz, 15 yıl vadeli kredi imkanı <i>grants between 20-50% (according to location) Loans of 15 years term, 5 years grace period</i>	Her yeni işçü için sosyal güvenlik primlerinin belli bir yüzdesinin muaf tutulması; sektördeki KOBİ'lere özel destek , personel eğitimine özel destek <i>Exemption of a certain percentage of social security premium for every new job , special support for SMEs in the sector , special support for personnel training</i>
2	Portekiz Portugal	Hibe ile kredi miktarı ve şartları hükümet tarafından <i>The level and terms of grants and loans are determined by the government</i>	Kurumlar vergisi istisnası, her yeni iş için istihdam teşviği personel eğitim desteği , yerel emlak vergisi istisnaları Corporate tax exemption, job creation incentive , training incentive , local and property tax exemptions
3	Fransa France	% 10-35'i kadar hibe (bölgelere göre) <i>grants between 10-35% (according to location)</i>	Kurumlar vergisi istisnası, her yeni iş için istihdam teşviği, personel eğitim desteği , yerel emlak vergisi istisnası Corporate tax exemption job creation incentive personnel training subsidy , property tax exemption
4	İtalya Italy	Hibe ve düşük faizli krediler bölge ve yatırım miktarına göre verilmektedir. <i>Grants and low interest loans are given according to and investment size</i>	Kurumlar Vergisi İstisnası . bölge ve yatırım miktarına göre her yeni iş için istihdam teşviği , personel eğitim desteği yerel vergi istisnaları <i>Corporate tax exemption, job creation incentive , personel training incentive , local tax exemptions.</i>
5	Yunanistan Greece	%60'a kadar hibe (bölgelere göre) <i>grants up to 60% (according to location)</i>	Leasing bedelinin % 60'ına kadar leasing sübvansiyonu. %60'a kadar yatırım indirimi; her yeni iş için istihdam maliyetinin %60'ına kadar sübvansiyon <i>Lease subsidy up to 60% of the lease expenditures, Investment allowance, up to 60% cost subsidy for new employment created</i>

6	<p>Polonya</p> <p><i>Poland</i></p>	<p>% 30-50'si kadar hibe (bölgelere göre)</p> <p><i>grants between 30-50% (according to location)</i></p>	<p>Her yeni iş için istihdam teşviği; %30-50 kurumlar vergisi indirimi, eğitim desteği , sosyal sigorta primi katkısı, gümrük vergisi ve yerel istisnaları</p> <p><i>Employment incentive for every new job; corporate tax exemption between 30-50 % personnel training subsidy, social insurance contribution, customs duty and local tax exemptions</i></p>
7	<p>Macaristan</p> <p><i>Hungary</i></p>	<p>Hibe miktarı proje bazında hükümet tarafından</p> <p><i>the level of cash grants is decided by the government project basis</i></p>	<p>Personel eğitim desteği, bölgesel vergi istisnaları</p> <p><i>Employment incentive for every new job; corporate tax exemption up personnel training subsidy, regional tax exemptions</i></p>
8	<p>Mısır</p> <p><i>Egypt</i></p>	<p>Yok</p> <p><i>None</i></p>	<p>10 yıl süreyle kurumlar vergisi istisnası, coğrafi bölgelere göre çok düşük arazi tahsis m2 bedelleri , personel eğitim desteği , gümrük ve vergilerinin 10 yula kadar taksitlendirilmesi</p> <p><i>10 year corporate tax exemption, very low per sqm cost for land allocation depending on the geographical locations, personnel subsidy customs and sales taxes in installments up to 10 years</i></p>
9	<p>Türkiye</p> <p><i>Turkey</i></p>	<p>Yok</p> <p><i>None</i></p>	<p>Gümrük vergisi istisnası; KDV istisnası; vergi-resim-harc istisnası; indirimli Kurumlar Vergisi; sigorta primi işveren payı desteği; faiz arazi</p> <p><i>Tax exemption on imported items, VAT exemption on local and equipment, tax duties and charges exemption on local reduced corporate tax rates; subsidy on employer share for social security / employment tax; interest rate subsidy, land allocation</i></p>

18. Havavolu Tasımacılığı
Air Transportation

Yıllar Years	Özel Sektör Havacılık İşletmeleri <i>Private Sector Air Carriers</i>		Türk Hava Yolları <i>Turkish Airlines</i>		Toplam <i>Total</i>	
	Uçak Sayısı <i>Number of Airplanes</i>	Koltuk Sayısı <i>Number of Seats</i>	Uçak Sayısı <i>Number of Airplanes</i>	Koltuk Sayısı <i>Number of Seats</i>	Uçak Sayısı <i>Number of Airplanes</i>	Koltuk Sayısı <i>Number of Seats</i>
1992	40	6.273	40	6.566	80	12.839
1993	42	7.046	58	9.275	100	16.321
1994	45	7.708	56	9.797	101	17.505
1995	57	10.278	57	9.201	114	19.479
1996	58	11.301	62	9.869	120	21.170
1997	59	11.417	63	10.038	122	21.455
1998	63	12.236	69	10.911	132	23.147
1999	51	10.121	72	11.620	123	21.741
2000	34	8.606	72	11.917	106	20.523
2001	56	11.312	69	10.855	125	22.167
2002	77	15.835	65	10.598	142	26.433
2003	80	16.152	74	12.147	154	28.299
2004	100	20.689	73	11.655	173	32.344
2005	120	23.857	88	15.135	208	38.992
2006	115	22.402	98	17.525	213	39.927
2007	110	20.677	99	17.660	209	38.337
2008	125	22.524	111	21.108	236	43.632
2009	138	26.597	129	23.549	267	50.146
2010	166	31.276	148	28.030	314	59.306
2011	162	31.015	173	33.007	335	64.022

Kaynak: TÖSHİD ve THY

Source: Turkish Private Air Carriers Association and Turkish Airlines

19. Turizm Bakanlığı Belaeli Yat İŖletmeleri
Yachting Companies Licenced by the Tourism Ministry

Yıllar Years	Yatırım Belgeli <i>Investment Licenced</i>		İŖletme Belgeli <i>Operation Licenced</i>					
			Yerli <i>Domestic</i>		Yabancı <i>Foreign</i>		Toplam İŖletme Belgeli <i>Total Operation Licenced</i>	
	Yat <i>Yachts</i>	Yatak <i>Beds</i>	Yat <i>Yachts</i>	Yatak <i>Beds</i>	Yat <i>Yachts</i>	Yatak <i>Beds</i>	Yat <i>Yachts</i>	Yatak <i>Beds</i>
1992	390	4.121	481	4.971	525	3.609	1.006	8.580
1993	400	4.253	474	5.034	553	3.732	1.027	8.766
1994	328	3.565	524	5.401	498	3.243	1.022	8.644
1995	336	3.655	547	5.567	412	2.616	959	8.183
1996	324	3.628	585	5.905	398	2.542	983	8.447
1997	321	3.605	606	6.071	393	2.470	999	8.550
1998	322	3.628	618	6.100	414	2.557	1.032	8.579
1999	323	3.625	612	6.013	410	2.573	1.022	8.586
2000	325	3.642	817	7.378	455	2.856	1.272	10.234
2001	307	3.551	821	7.404	480	2.977	1.301	10.381
2002	234	2.645	725	6.774	369	2.457	1.094	9.231
2003	234	2.645	725	6.905	333	2.329	1.058	9.234
2004	148	1.532	720	6.640	294	2.110	1.014	8.750
2005	97	874	723	6.394	345	2.486	1.068	8.880
2006	19	235	666	5.398	395	2.764	1.061	8.162
2007	5	235	845	6.764	381	2.748	1.133	9.512
2008	10	139	990	8.051	431	3.116	1.421	11.167
2009	10	139	964	7.841	433	3.191	1.397	11.032
2010	3	46	521	4.851	438	3.240	959	8.091
2011	4	48	872	8.687	742	6.839	1.614	15.526

Kaynak: Kùltür ve Turizm Bakanlığı
Source : *Ministry of Culture and Tourism*

20. Turizm Bakanlığı Belgeli Yat Limanları (2011)
Marinas Licenced by the Tourism Ministry (2011)

Yat Limanları / Marinas					
Belge Tipi	Liman Sayısı <i>Marinas</i>	Kapasite / Capacity		Toplam <i>Total</i>	Type of Licence
		Denizde <i>Sea</i>	Karada <i>Land</i>		
Yatırım Belgeli	18	3.979	1.573	5.552	<i>Investment Licenced</i>
İşletme Belgeli	24	5.803	2.941	8.744	<i>Operation Licenced</i>
Toplam	42	9.782	4.514	14.296	<i>Total</i>

Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı

Source: Ministry of Culture and Tourism

21. Seyahat Acentaları (Merkez + Şube)
Travel Agencies (Head Office + Branch Office)

YILLAR YEARS	A GR U P GEÇİCİ A GROUP PROVISIONAL	A GR U P	B GR U P	C GR U P	TO P L A M T O T A L
1991	285	561	168	91	1.105
1992	482	736	149	96	1.463
1993	621	829	176	111	1.737
1994	535	1.075	178	167	1.955
1995	659	1.206	202	175	2.242
1996	855	1.425	204	221	2.705
1997	1.319	1.915	209	445	3.868
1998	1.425	2.233	198	452	4.308
1999	1.101	2.637	212	448	4.398
2000	853	2.869	215	444	4.381
2001	646	3.152	228	436	4.462
2002	498	3.333	243	396	4.470
2003	472	3.431	230	354	4.487
2004	690	3.566	219	43	4.518
2005	819	3.614	211	356	5.000
2006	-	4.739	211	360	5.310
2007	-	5.027	200	330	5.557
2008	-	5.301	182	316	5.799
2009	-	5.571	144	272	5.987
2010	-	5.848	104	210	6.162
2011	-	6.531	93	183	6.807

Kaynak: TÜRSAB

Source: Association of Turkish Travel Agencies

22. Bakanlık ve Belediye Belgeli Tesislerde Konaklama ve Geceleme Sayıları (2011)

Number of Overnight Visitors and Nights Spent in Establishments Licenced by the Ministry (2011) and Municipalities

	Konaklayan Kişi Sayısı <i>Number of Overnight Visitors</i>			Geceleme Sayısı <i>Number of Nights Spent</i>		
	Yabancı <i>Foreigner</i>	Yerli <i>Citizen</i>	Toplam <i>Total</i>	Yabancı <i>Foreigner</i>	Yerli <i>Citizen</i>	Toplam <i>Total</i>
Bakanlık Belgeli Tesisler <i>Establishments Licenced by the Tourism Ministry</i>	19.264.058	14.350.129	33.614.187	78.888.865	27.616.616	106.505.481
Belediye Belgeli Tesisler <i>Establishments Licenced by Municipalities</i>	6.846.474	15.565.115	22.411.589	22.662.247	27.066.987	49.729.234
Toplam / <i>Total</i>	26.110.532	29.915.244	56.025.776	101.551.112	54.683.603	156.234.715

Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı

Source: Ministry of Culture and Tourism

23. Türk Turizminin Geçmiş 10 Yıldaki Gelişimi
Development of the Turkish Tourism in the Past 10

	2001	2011	% Değişim Change		2001	2011	% Change
Yabancı Ziyaretçi Sayısı <i>Foreign Arrivals</i>	11.618.969	31.456.076	170,7	Uçak Koltuğu <i>Airplane Seats</i>	22.167	64.022	188,8
Turizm Geliri (milyon \$) <i>Tourism Receipts (million \$)</i>	10.067	23.020	128,7	Yat Yatağı <i>Yacht Beds</i>	10.234	8.091	-20,9
Turizm Bakanlığı Belgeli Konaklama Kapasitesi <i>Accommodation Capacity Licenced by the Tourism Ministry</i>	368.819	679.948	84,4	Seyahat Acentası <i>Travel Agencies</i>	4.462	6.807	52,5
Yatırım Teşvik Belgesi Tutarı (milyon \$) <i>Amount of Investment Incentive Certificates (million \$)</i>	1.050	3.846	266,2	Turizm Geliri / Mal İhracatı <i>Tourism Receipts Commodity Exports</i>	% 5,1	% 2,8	
				Türkiye'nin Dünya Turizmindeki <i>Turkey's Place in World Tourism</i>	% 32,1	% 18,3	
				- Turist Sayısı / Tourist Arrivals	% 1,4	% 3	
				- Turizm Geliri / Tourism Receipts	% 1,6	% 1,9	

Kaynak :Kültür ve Turizm Bakanlığı
Source:Ministry of Culture and Tourism

24. Dünya Turizminde "Top 10" (2011)
"TOP 10" in World Tourism (2011)

Turist Sayısı(*) <i>Tourist Arrivals(*)</i>					Turizm Geliri <i>Tourism Receipts</i>				
		milyon	Dünyadaki Payı (%)				milyar \$	Dünyadaki Payı (%)	
Ülkeler		<i>millions</i>	<i>% of World Total</i>	Countries	Ülkeler		<i>billion \$</i>	<i>% of World Total</i>	Countries
1	Fransa	79.5	8	France	ABD		116,3	11,29	USA
2	ABD	62.3	6,3	USA	İspanya		59,9	5,8	Spain
3	Çin	57.6	5,8	China	Fransa		53,8	5,2	France
4	İspanya	56.7	5,7	Spain	İtalya		48,5	4,7	Italy
5	İtalya	46.1	4,7	Italy	Çin		42,9	4,1	China
6	Türkiye	29.3	2,9	Turkey	Almanya		38,8	3,7	Germany
7	İngiltere	29.2	2,9	U.Kingdom	İngiltere		35,9	3,5	U. Kingdom
8	Almanya	28.4	2,8	Germany	Avustralya		30,4	3,0	Australia
9	Malezya	24.7	2,5	Malaysia	Hong Kong		27,2	2,6	Turkey
10	Meksika	23.4	2,3	Mexico	Tayland		26,3	2,5	Austria
Dünya Toplamı		983			Dünya Toplamı		1.030		
World Total					World Total				

(*) Günübirişikçiler hariç / *Excluding same-day visitors.*

Kaynak: Dünya Turizm Örgütü

Source: *World Tourism Organization*

25. Dünyadaki Turist Sayısı ve Turizm Gelirinin Bölgelere Göre Dağılımı (2011)

Distribution of International Tourist Arrivals and Tourism Receipts by Regions (2011)

Kıtalar Bölgeler	Turist Sayısı <i>Tourist Arrivals</i>		Turizm Geliri <i>Tourism Receipts</i>		Continents Regions
	milyon <i>millions</i>	Dünyadaki Payı (%) <i>% of World Total</i>	milyar \$ <i>billion \$</i>	Dünyadaki Payı (%) <i>% of World Total</i>	
Avrupa	504.0	51,2	463.4	44,9	Europe
Asya-Pasifik	217.0	22,0	289.4	28,1	Asia and the Pacific
Amerika	156.6	15,9	199.1	19,3	Americas
Afrika	50.2	5,1	32.6	3,1	Africa
Orta Doğu	55.4	5,6	45.9	4,5	Middle East
Dünya Toplamı	983	100,0	1.030	100,0	World Total

Kaynak: Dünya Turizm Örgütü

Source: World Tourism Organization

26. Türkiye'nin Dünya ve Avrupa Turizmi İçindeki Yeri Turkey's Place in World and European Tourism

Yıllar Years	Turist Sayısı (milyon kişi)* / Tourist Arrivals (millions)*					
	(1) Türkiye/Turkey	(2) Avrupa/Europe	(3) Dünya/World	(1) / (2) %	(1) / (3) %	(2) / (3) %
2001	10,8	390,8	684,1	2,8	1,6	57,8
2002	12,8	399,8	702,6	3,2	1,8	56,9
2003	13,3	395,9	688,8	3,4	1,9	57,5
2004	16,8	424,5	766	4	2,2	54,4
2005	20,3	441	801	4,6	2,5	54,7
2006	18,9	463,9	846	4,1	2,2	54,6
2007	22,2	485,4	900	4,6	2,5	53,9
2008	25	487,3	919	5,1	2,7	52,9
2009	25,5	460	880	5,5	2,9	52,3
2010	27	476,7	940	5,6	2,8	50,7
2011	29,3	504,0	983	5,8	2,9	51,2
2001-2011 Yıllık Ort. Büyüme (%) 2001-2011 Average Annual Growth (%)	10,91	2,64	3,77			
Yıllar Years	Turizm Geliri (milyon kişi)* / Tourist Receipts(billion \$)*					
	(1) Türkiye/Turkey	(2) Avrupa/Europe	(3) Dünya/World	(1) / (2) %	(1) / (3) %	(2) / (3) %
2001	10,1	230,4	459,5	4,3	2,2	49,8
2002	11,9	240,5	474,2	4,9	2,5	50,7
2003	13,2	283,1	525,1	4,7	2,5	53,9
2004	15,9	328,2	632,7	4,8	2,5	51,9
2005	18,2	350,5	680	5,2	2,7	51,7
2006	16,9	376,9	744	4,5	2,3	50,8
2007	18,5	435,1	859	4,3	2,2	50,8
2008	22	472,8	942	4,7	2,3	50,2
2009	21,3	412,4	852	5,2	2,5	48,4
2010	20,8	406,2	919	5,1	2,2	44,2
2011	23,0	463,4	1.030	5,0	2,2	45,0
2001-2011 Yıllık Ort. Büyüme (%) 2001-2011 Average Annual Growth (%)	8,99	7,62	8,68			

(*) Günübirişikçiler hariç / Excluding same-day visitors.

Kaynak:Dünya Turizm Örgütü

Source:World Tourism Organization